

Роль інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні української мови як іноземної

Голубінка Надія

*Кафедра української мови
НУ "Львівська політехніка"
Львів, Україна
nholubinka@gmail.com*

Конівіцька Тетяна

*Кафедра української мови
НУ "Львівська політехніка"
Львів, Україна
tvitska@gmail.com*

In the article the authors analyzed the using of innovative technologies in teaching Ukrainian language in higher educational technical institution. It is noted that the use of information and communication technologies allows you to increase and deepen the scope of assimilated information, greatly simplifies the process of teaching and learning, promotes a communicative competence of foreign students and the development of intercultural communication.

Ключові слова: інноваційні технології, комунікативна компетентність, дистанційне навчання, мультимедійні засоби, відеоматеріали.

ВСТУП

Важливою складовою викладання української мови у вищих навчальних закладах є вивчення її як іноземної студентами з інших країн, які обирають навчання в Україні. Багатьох студентів-іноземців цікавлять, зокрема, технічні спеціальності, а також навчання за програмою подвійного диплома про вищу освіту міжнародного зразка [3].

Розмовну мову та мову спеціальності (технічне мовлення) чужоземні студенти засвоюють ще на початковому етапі вивчення української мови, коли їм викладають основи точних чи природничих дисциплін. Однак навчаючись у вищому технічному закладі, майбутні фахівці повинні вивчити і наукову мову обраного фаху. І наскільки добре вони її зрозуміють, настільки легко їм буде засвоїти обсяг складної інформації, яку пропонує вищий навчальний заклад. Для того, щоб забезпечити

швидке засвоєння матеріалу, потреби та інтереси студентів, на нашу думку, під час викладання української мови як іноземної, особливу увагу слід приділяти використанню інформаційно-комунікаційних технологій.

Мета дослідження – проаналізувати ефективність використання цих технологій під час викладання української мови як іноземної у вищому навчальному закладі технічного профілю.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Насамперед йдеться про такі новітні технології, як мультимедійні засоби, аудіо- та відеоматеріали, систему дистанційного навчання, які значно розширюють можливості для навчання й вивчення української мови, сприяють швидшому засвоєнню фонетичної системи, лексичного складу і граматичних особливостей мови як іноземної.

Застосування мультимедійних засобів на заняттях дає можливість активізувати роботу групи, а для студентів-іноземців вони особливо актуальні під час вивчення тем українознавчого характеру, які є важливими для розуміння культури, традицій та історії нашого народу, а отже, основою для створення і розвитку міжкультурної комунікації. Тому на заняттях потрібно обов'язково використовувати презентацію з фотографіями та картами країни як давніх часів, так і сучасності, її найвизначніших пам'яток архітектури, тенденцій розвитку, що супроводжується розповіддю викладача. Використання мультимедійних технологій не

завжди гарантує високий результат, оскільки ефективність будь-яких технологій залежить від знань та вмінь викладача їх використовувати для досягнення поставленої мети. Тобто комп'ютер є лише засобом, який розширює можливості викладача [1, с 67].

Серед новітніх технологій навчання все більшого застосування набувають відеоматеріали, де можна поєднати слухове та зорове сприйняття інформації. Оскільки для вивчення української мови як іноземної передбачено лише практичний курс, то доцільним є використання коротких відеопрезентацій чи відеоуроків, які не лише зацікавлять аудиторію, урізноманітнять заняття, але й забезпечать краще запам'ятовування поданого матеріалу, зокрема для сприйняття нової теми. Невеликі відеоуроки з культури мовлення студенти-іноземці не тільки легко і з цікавістю сприйматимуть на занятті, а й зможуть переглядати їх у вільний час.

Дистанційне навчання з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій забезпечує взаємодію «викладач-студент» на різних етапах навчання, а також самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі [4]. Варто зазначити, що у Львівській політехніці запроваджено та ефективно використовується система дистанційного навчання «Віртуальне навчальне середовище», яка дає змогу студентам отримати потрібну інформацію з навчальних дисциплін, а також працює як засіб перевірки поточного контролю отриманих студентами знань. Використання системи ВНС, звичайно, не замінить живого спілкування з викладачем, але дасть змогу максимально спростити процес спілкування «викладач-студент», перевірку знань студентів та всебічно проаналізувати ефективність самого процесу викладання. Крім того, студенти мають змогу самостійно оцінити рівень набутих знань у процесі вивчення курсу.

Однозначно, що під час виконання самостійної та індивідуальної роботи студентам потрібно використовувати доступ до мережі Інтернет, адже інтернет-ресурси є основним джерелом пошуку потрібної інформації. Але у контексті української мови треба бути особливо пильним з огляду на значний пласт неякісної медіа-продукції [2, с 43]. Це зумовлено як історичними чинниками

розвитку нашої державності, так і недосконалим рівнем комунікативної та мовної компетентності самих українців. Тому викладачеві потрібно заздалегідь опрацювати і проаналізувати матеріал з відповідних інтернет-джерел перед тим, як рекомендувати студентам.

ВИСНОВОК

Отже, важливу роль для ефективного розвитку та забезпечення належної якості сучасної освіти відіграють новітні технології. Застосування інформаційно-комунікаційних освітніх технологій у викладанні української мови як іноземної у вищому навчальному закладі технічного профілю, звичайно, не може замінити живого спілкування з викладачем, але дає змогу збільшити та поглибити обсяг засвоєної інформації, значно спрощує процес навчання і викладання та сприяє формуванню комунікативної компетентності студентів-іноземців і розвитку міжкультурної комунікації.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Береза Л. Особливості інноваційних технологій формування лінгвокраїнознавчої компетентності іноземних студентів у процесі навчання української мови / Людмила Береза / Порівняльно-педагогічні студії. – 2015. – № 4 (26). –С. 63–70.
- [2] Редьква М. Використання автентичних матеріалів у вивченні української мови як іноземної в умовах іншомовного середовища / Марія Редьква / Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – 2014. – Випуск 9. –С. 43–50.
- [3] Вища освіта України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/activity/education/>
- [4] «Вища освіта» / Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/dystantsijna-osvita/pro>